

comedia en un acte
original y en vers
per.

ENTRE ROCH Y MASSA.

1059

D. Jaume Colléll.

1869.

ENTRE POCH Y MASSA,

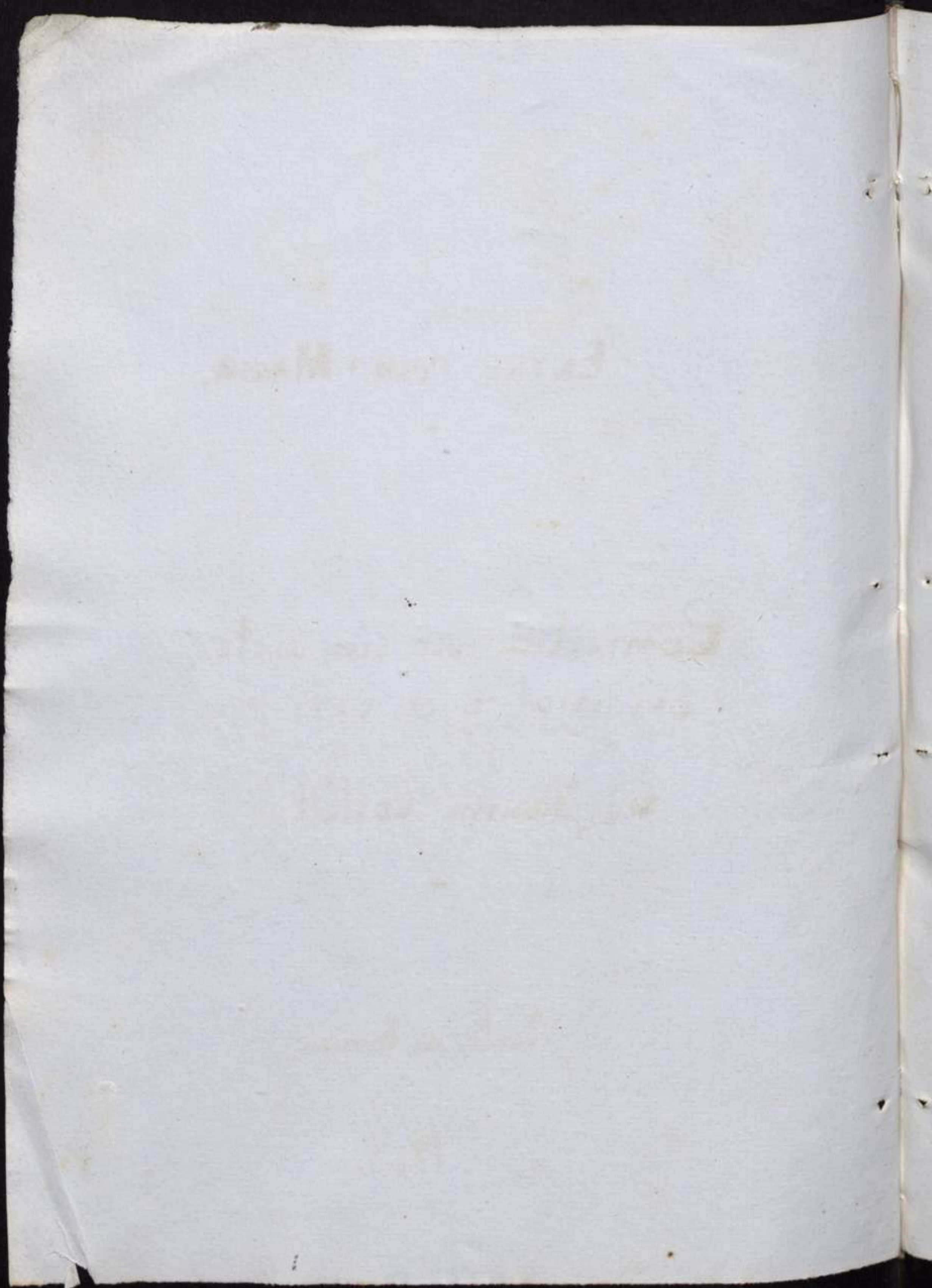
Comedia en un acte,
original y en vers per.

D. Jaume Colléll.

Teatro de Romea.

1869.

Personas.

=

Pepeta.

Ramona.

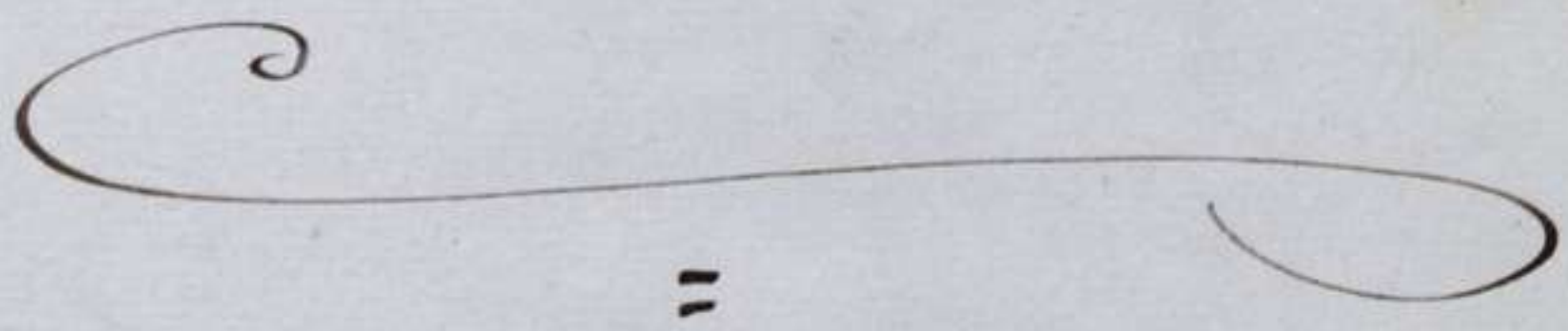
Sr. Bernat

Sr. Joseph

Ramon.

Benet

Pau.

1850

1851

1852

1853

1854

1855

1856

1857

Abete unich.

La esena representa una sala

de rebre ornoblada decentment.

Ab un costat una taula escrip.

tori ab un quinquè. Lo sen.

yor Bernat estava llegint

lo diari.

=

Escena 1.^a

Sr. Bernat.

=

Uf! quin article tan boig!

Quin modo de gatejar!

Sembla que'l mon va a' fura,

que tothom se torna boig!

Tot vichs vivent eserin,

tothom vol fer un periodich,

Abi si jo haguis de fe un codich

no'n deipaba ni un de vin.

Y, deu meu, quins pensaments

tant verts, tan estrafalaris,

diabolichs, incendiaris,

surten d'estos caps calents.

135

Y sempre ab las paraulotas

de illustrar la opinió...

Bah! bah! Si volen aipo

que's posin a limpiabotas!

¡que ni estien de ben posats!

¡qui'ns ne tren d'aquest embull?

El faig creus, la sanch me bull.

al mirar tots disbarats.

com los que du aqueix diari

d'algun heretje engendrat,

que's moja, lo cap de gat,

de dos fraves y un vicari.

El viucho surto de test,

y al llegir cosas semblants,

ni aduco, ni plejo de mans
y dich: "lo mon ja està llest."
¡ehy! que 'ns tragava l'abisme
qu'està obert als nostres pens!
¡ehy, que deipem als hereus
per herencia un catadisme.
Dano oull que ningú mes
may aprofitarsen puga.
L'esqueixo, y que l'vent se'n duga.

Escena 2^a.

Dit. Joseph.

Jo- Home, que fas?

Ber- Oh! Res, res.

Brossjaba eix paperot
que m'has dut perquè l'hegís.

Jo- Y com lo tornes al breis?

Ber- Bixó te aquell diabló.

Jo- Obruyplega cada dia
l' número y fa col·lecció.

Ber- Y l'haure trencada jo?

Gran cosa t' dich que's perdria.

Si una bona anima fés

cada dia l' que jo he fet..

Jo- Bernat no sigas pimpler;

no fassas aquets papis..

si vols viure en societat.

Her. Hola! Que també ets dels seus?

Jo. No soch dels seus ni dels teus

Her. Dahi. Ya veig que t'han coreat

Jo. A mi no m'corea ningú

perquè soch de fusta bona.

Her. Però qui als dolents abona...

Jo. Qui son los dolents per tu?

Her. Si te'ls haques de conta

seria llarga la llista.

Jo. Com tens tan mala la vista

veus faltas ahont no n'hi ha.

Her. Jo no tinc cap brossa al ull.

Jo. Però ho veus tot d'un color

que'l vidre de la passió

te'ls tapa. Qivem de full!

qu'estich causat de rahons.

Per. Pero esolta. aquells que tenen papers que la sanch encenen com es que tu ls tens per bons?

Jo. Y no'ls hi tinch de tenir quant sa conducta mi agrada!

Per. Donchs per mi es una gatada, y no'm puch treure d'aqui que'ls que llegipen diaris d'aquiepos alatrencats,

ni solen fer caritats,

ni passen guire'ls rosaris.

Jo. Donchs terras completament y fas mal pensant aixó que una cosa es la opinió

y es una altre, l' sentiment.
Esipo es no tenir noblesa,
es fomentà antipatias.

Rev. Com pots tenir simpatias
ab gent de naturalesa
tant diferent de la teua
y que pensan al revés?

Yo. Veixant sempre l'interès
de partit.

Rev. Es dir, fer treva
oblidant las opinions?

Yo. Obre ho has endevinat.

Rev. Y què'n vas d'equivocat!
Y què'n son d'ignocents!

Yo. Detraqui! sempre la lluyta

d'esperit de contradicció,
y may units.

Dev-

Quia unio

no la vull crua ni cuyta.

Mes vol que callem perquè
en va gastem la saliva,

Dev-

Però l'partit sempre tiba,

y estan fort que un no hi potré,

Ho-

Per la vostra intransigencia,

nullo dit, tussumeria.

Dev-

La vaig veient cada dia
que no tens experiencia.

Ho-

Valgam la terra qu'és gran.

Ma vus si l'zer tan tocont

te fa gaire ben volgut

de la gent.

Dev.

Gran mal me fan!
que no m'importa anar sol
ni empijo tals amistats,
que avans d'ana ab quatre gats
vull viure com un mussol.
Encare no m'comencessin
sa ronya!

No.

Canca los llabis

y no fassis mes agravis
à homes que si volguessin
podrian dar-te lissos.

Dev.

De qui? De Liberalisme?

No.

No, Hermet; de Catecisme,
que hi ha liberals molt bons.

Dev. Ser més que diguis estatje
jo al cap d'ells jamay faré

Ho. Serque no vots.

Dev. Y perque
ja l'en nom put a formatje.

Ho. Com que no sabs lo que t'pescas

Dev. Com que a tu ja t'han pescat!

Ho. SerDeu!

Dev. Se t'han embarcat
que nivo que molt t'hi engrescas.

Ho. Val més que ho deixem estar:
no'n parlem més.

Dev. No'n parlem:
pero t' dich; no us avindrem.
abb ells jo no hi puch mirar.

=

Escena 3ª

Mts. Ramona.

=

Ram. Señor Bernat lo demanau.

Rev. Qui hi ha?

Ram. Un senyo quixut,
que diu ulleras y es barbut.

(Luz.)

Rev. Ya vineh.

(A Joseph.)

A mi no m'afanan
aqueixa gent, y la critica
que m' digui a mi intolerant.

140

Yo. - Trist del mon si un sol lligam
tinguís de la política!

Bu. - Aden; ja pujas a l'ayre
com bon estès filsof.

te dich, Sep. qu'ets un Hooph.

Yo. - Y tu, un bon Bernat pescaire.

Escena 4^a:

Joseph.

=

Yo. - Una opinió mal entesa
y un zel massa exagerat,
per la idea que li han dat

y no qu'ell se l'haigi presa,
l'ha tingut sempre enganyat
eto pot troba un liberal
que no li trequi mil taças
del seu partit; d'animal
ni hi ompla totas las butpacos.
aixis es que's posa mal-
devant de tota persona
un picu culta y educada,
y recort qu'una vegada
à un cafè de Barcelona
tinguè una cuestió empenyada
que à un poch mes li anaba brut;
perque va troba un subjecte
com ell, molt terch y tossut.

141
que li va trencia 'l respecte
tractantlo fins de llançat.

De venenor no n'hi ha en son pit,
y es incapàs de fe un tort;
pero en parlant del partit
s'enfila, y ho prent tan fort,
que no calla...

Escena 5ª

Xit. Pepeta.

=

Santa nit:

Lp.

Yo.

Hola Pepeta. X' hont veus

que vagis tan ben guarnida!
Lep- He anat fins a casa ls Costas
à tornarlos la visita,

y hem sortit a donar un vol
ab los noyas a la fira.

Yo- Y has trobat lo firetanyre.
eh! que n'ets d'espaturpina!
- Y bè, que tal? Com estem
dels amors?

Lep- Com vol qu'estigam?

Yo- De n'espim gaire aviat?

Lep- Bre m'ha dit que volia
avuy matèy demanarme
à n'el pare.

Yo- Ya ja dias

1er. qu'aquec no me n' d'iu paraula,
ob mi tampoeh; y creencia
que'm ja tene alguna cosa.

2°. No'n fassis cas, la politica
lo te molt atrafegat
y no pensa en ves.

1er. ... ellanias!

2°. Ja tens raho, mis ja sapo
cada mi per la hont la enfila,
Si no pogues disputar
de regu que b' moriria.

1er. Sab lo que pensaba?

2°. ... qui?

1er. Qu'avy quant en Benet oinga
proveni serhi vosti.

Yo. - ¿que hi faré? en temps no

ly. - ¿que li diga? - pl

Binch por que tot d'un plegat

no s'acolorin. ...

Yo. - Ca! filla!

el'o arribaran en aixo,

que no es cosa de pampinos. ...

lo arreglar un casament. ...

ly. - Lo pare si que no ho mira.

Com ell ve de Barcelona?

lo que voldria son noticies;

y com los joves no tenen

lo pensar dels vells, tenia

que per algun sis ó as

no s'epalli. ...

Yo-

No estranyaria;

pero per un cas vindrà.

Seq-

Si, sí, que tot ho concilia
vostè.

Yo-

Jo'l pare pedàs.

Seq-

Per ço es que tothom l'estima.

Obre diguin, que li sembla
del meu pensament?

Yo-

La tia,

lo troba molt enervat,

y vol dir que son la mitja
taronja, ni jets espressos.

tu... no cal pas que t'ho diga!

Ell serà un bon advocat.

no'n dupto gens, que te fina

la Mengüeta y fa l'ull viu,
y es heren. Y tu l'estimas?

Lep - Ma ditpa en ell he posat.

Yo - Y ell à tu.

Lep - No ho d'uptavia.

Yo - Donchs endavant, vos casen
y l'un y l'altre fa fiva.

Escena 6ª

Tit. Bernat.

Mer. (abipò encare ho hem de veure.)

Yo - Qué d'ayas!

Dev. No deya res.

Jo. Donchs si mal no t'he compres-

Dev. Bi, noya, t'hauras de treure
aquet rossegall.

Jo. Ya hi som!

Dev. Que ni hi sobra mes d'un pan,
y quant caminas sim oam,
ho escombras tot, ay! quin ton
han donat, noy, las costums!

Jo. Que hi vols fer si ave es la moda?

Dev. Que! moda!

Jo. Home, l'mon roda

Dev. do que rodan son los fums
de las donas vanitosas!

Lep. Governem ab la vanitat!

Yo. Peneu diuás qui es peat
dur las faldillas rumbosas.

Dev. Tant si ho es, com si no ho es,
jo no vull aqueipa eia.
llarga com la d'una grua.

Lep. Y encare aqueipa no es res
vist das que 'o portan.

Dev. Yo't flich!
que ab un picl mes ja caldria
llogar patje.

Lep. Si la tia..

Dev. Que, tia! Calla y jo't dich
que a n'a ni ningui'n replica.
Lo que vull es que t'ho treguis
y ni un sol dit l'avesseguis.

Ho. Oaja, qu' aniv'a bonica!
 Ben. Mes qu' ave! ebmes tanyoch bull
 que portis lo pentinat
 aipis tant estarrufat,
 que l' verveho ja'm ja mal d' ill.

Ho. Ebony estem de zernio.
 Malhagnanyat capella
 que s' ha perdut.

Ben. Esta clà.
 en venyant ja' s te picò.
 Jora! jora! no m' agrada!
 no esta be aquipa tufera.

Rep. Bothom ne di.

Ben. Mentidera.
 nivat be la Reparada.

lep- Es qui ella's dol ficia a' hermana.

Ber- Y que vol di'.

Ho- Molt hi fa.

com que ja li han de tallà.

lep- Per pò la porta tan plana.

Ber- atipis la vull, fora historias.

que l' cap ab tanto de capdells.

sol ser ple de passavells.

Ho- Y tu l' tens ple de caborias.

Vigam: y que te de mal

lo cabell atipis o atipas.

Ber- Oh. Bui, may rí. hi trobaras

com que t' vas fent liberal.

Ho- Ya he caigut: deipam fugir

que n' hi haurà per estona.

Her. ... que t'hi vas?

Yo. ... Dorant, mona

Ly. ... No falti.

Yo. ... Confia en mi.

= (demoni)

Escena 1ª

Lepeta. Bernat.

Ly. ... Sempre ha de fer la mateixa.

Her. ... que t'hi importa batpillera?

Ly. ... Ho dir tot d'una manera
que disgusta.

Dev.

Ab mi' m'engreya.

Y com los eschen las plagas.

en quant los tocan el viu.

Ya si jo hont tenen lo viu

aquesta colla de plagas.

Lep. L'oncle es dolent?

Dev.

Fins las cascas.

Lep.

No digui això.

Dev.

Y ho sostinchi!

Ja's començen ab lo drinch

las monedas que son falsas.

Lep.

No sigui tant temerari.

Dev.

Encare m'ensenyarás.

Jo gat vell, y tinch bon nas,

y en cipp punt no penso errarhi.

Rep- May se pot assegurar.

Hi ha personas molt bonas...

Ber- No t'hi siguis, que las donas
d'aixo no os heu de enida!

Rep- Yo no voldria que fos
aixis.

Ber- Jo com tinc de ser.

Rep- d'genit.

Ber- No'l deixare.

Rep- Que t'calmi...

Ber- Qui? Yo calmo!

Sempre defenso el partit.

Rep- Devegadas, llengua muda...

Ber- Calla si pots, gran llengua.
N'esten a muda el vestit,

y torna aquí desseguida
qu'hem de tracta d'una cosa
que interessa. Esquesta rosa,
qui te l'ha dada?

Rep. Mentida

noli vull dir, en Benet.

Per. Donchs ja la pots desfulla.

Rep. Sen meii!

Per. Neste a desmuda.

y vira aqui. Vés.

Rep. Sobret.

(Senoi.)

Escena 8^a

Bernat.

=

Ja tindrà un gran sentiment
perque n'està enamorada.
mes jo no la vull casada
ab qui no te enteriment.

Despres viuria mol mal
y malehuria sa sort.

Perque es portarla a la mort
casarla ab un liberal.

Siig que trobavia un cor
y un cap plens de picardia.
primé que s'quedi per tia.

esborrant lo seu amor.

Ya ho tinch vist; no cal fiars'
de ningú absolutament,
y cada jorn vaig veient
que 'ls joves bons son molt clars.

Flouwadès, donchs que t'has fet?
Bon sentit, hont has anat?

Si'l fill es tant estraviat
¿que serà lo nostre net?

Esena 9^a

Xil. Repeta.

=

Ber. Sen y escolta. Ya he sabut
 qu'en Benet avuy oindrà
 per demanarme ta mà.-
 Dona'l, fepa, per perdut;
 obvida'l.

Sep. ... oby, ditpa meva!

Ber. Desd' avuy tot tracta ab ell
 te prohibeipo; l' anell,
 tot objecte ò carta d' ell
 quant vingui li tornavàs.

Sep. Y l' afecte de mon pit?

Ber. Ab pit... en fin ja està dit
 may més en ell pensavàs.

Sep. Y m' dirà d'eipa mudansa?
 que ja'l meu cor presentia

lo motiu?

Dev-

Yes d'aquí dia

mata del tot la esperança.

Rep-

Y quin la causa d'això;

per deu no'm fassi patir.

Dev-

Si fins ara t'he dit "sí"

avuy lo tencas ab un "no".

Rep-

Y perquè?

Dev-

Elliva l'quan manla

com m'ha portat enganyat!

Rep-

Y de que?

Dev-

¿Cipò ha estudiat

ab sis anys d'anar al aula?

Rep-

Cecabi d'una vegada

y no'm fassi estar ansiosa.

Ber. Es una cosa horrorosa

Rep. Qu'és de vida depravada?

Ber. Filljo encave!

Rep. ... i que tal volta
serà algun criminal?

Ber. (Corrigant l'accent.)

Escolta; es un liberal,
ho entens? Vonchs cantali aboolta.

Rep. Quin susto m'ha fet passa!

Ber. És dir, qu'ets tu liberala?

Ben cert que la fruyta mala...

Rep. Home, home, s'ha de calmar.

Ber. No hi pensis no't casovàs

ab en Benet, oisquent jo

mentres ell me vulgui.

Dev.

No.

jo no'l vull, ni tu'l voldràs;
perquè segons tinc entès
es ja més que liberal,
republicà.

Rep.

(Ab ironia.)

Menos mal.

Dev.

Qui?

Pom.

(Dins.)

Se pot entrar?

Dev.

Qui es?

(Entre la cortina ab un y altre)

de batiments autil bal con

van. de.)

Escena 10^a

Xits, Lau.

=

Lau. do sabater.

Der. Ya vols quartos?

Lau. Si me'n vol donà'n pendre,
qu'es cosa que no embavassa.

Der. Que puja molt?

Lau. Quasi yes:

m'enten? vull di una frioleva.

No se com posan los pous

que no n'espatlan.

Der.

No ho diguis,

qu'aquesta tan colament

'n devora mes que un castich.

Lau. Es jovereta y ja 's ven.

sempre 's gasta un pic de brillo.

Dev. Que brillo!

Lau. De, ja m'enten.

Dev. Es que a n' a mi no m'agradan
las posturas.

Dev. Lau, callen

qui esta mal posat lo marro.

Lau. De posturera no ho es
la seva filla..

Dev. Ya sab

quin manament li tinc fet
sobre aquest punt.

Dev.

(Y la more

segui que l'va enganyà à n'ell
fentli alguna postiveta.)

Der.

(Ab Pep.)

Bu, ves à cerca 'ls diners.

Del compte.

Pan.

(Donantli unas botinas)

O ingui. Pepeta.

Der.

Porta: à veure aquest pavell

de botinas. Ya ho tinc dit,

no vull aqueixos estrens;

'ls talons aixis tant alts

deiyals esta pe 'ls cadets.

Y tants repunts, à que venen.

Pan.

Totas i hi fan.

Der.

Pe 'ls caps vents.

nó per noyas de sa casa
Pau. (Com que d'altre volen ser.)

Pep. No ven que si neas se pot
ab igual gasto una bi.....

Der. No t'hi figuis, que tens culpa:
pren y que no hi tornis mes.

Escena 11ª

Dr. Bernat, Pau.

Pau. Y diguin senyó Bernat
¿com ho tenim ayo?

Der.

Qui?

la politica?
 Pau. d' casori

De la noya.

Ber. Malament!

Pau. Que diu! Y tan avansat
 com estaba!

Ber. bonny matery
 à n'en Beret lo desmons.

Pau. Home, si que m' diria fret.
 Y donchs que passa?

Ber. Dols tu
 que un liberal...?

Pau. (Bah! ja l' veig
 li tinch de seguir la beta.)
 En aquet punt ja molt bè.

Dev. ¿Que'n sabs també alguna cosa?

San. Tota la historia. ja ho veeh!

Joeh la gaceta.

Dev. Sabs qu'es

d'ideyas molt avançadas?

San. Com que ja ha acabat las lleys.

Dev. Null dir, d'ideas politicas.

San. Oh! es un cap sense cervell!

Dev. ¿'han dit qu'es republicà?

San. Y d'aquells que ja m'enten...

Dev. Y que també fa sermons?

San. Lot contar, y molt calents!

Y ls fa sense Ave Maria.

(bipò dich, y no'n se res.)

Dev. Y vols tu.

Pau. Esclà que no!

Ber. Ya ho he dit, està desfet!

Pepeta! sur sur

Pep. sur sur sur sur sur sur (rim.)

Pau. Dinch dessequida.

Pau. Li dich que corren uns temps.

Ber. No me'n parlis.

Pau. No hi ha feynas

Ber. Obipò ray! no hi haqnes res mes.

obre veayas si'm descurido!

Pau. Oh! si no n'hi ha un pam de net.

Ber. Tots anem à las palpentas.

Pau. (Y mès pitjò qui no hi veu.)

Ber. ella filla republicana.

que te'n sembla!

Pau. Valgam. Pen!

quina pasturada feya!

Der. Nonine libera me.

Pau. (Veyam si 'o queda per tia
si no la casa ab aquir.)

Der. No hi ha mes, jo estich resolt.
avuy l'envio a passeig.

Repeta!

Esena 82.

Dis. Repeta.

Perque tardabas

Rep. Treya l'compte.

(Donn diis à Pau)

Pau. ... Grans mercès.

Der. Mira que m'ha dit en Pau.

Pau. (ebre si que m'compromet.)

Der. No m'erraba; es veritat

tot lo que t'heya.

Rep. Y bè, que?

Der. Qu'és republicà de mavea
y democrata, cla y net,
dels que porta la bandera.

Pau. De, jo deya... Sap, potsi...

Rep. Y en que ho fos que importaria
sent ell un mingó de bè.

Pau. Te raho' la senyoreta.

Der. Com te raho'? No ho potser...

Pau. De, vol di... (Com me embolico.)

Dev. Què vol dir? Mira si ho es
que diu que també fa avengas.

Rep. Perdoni, que això no ho crech.
no es capàs ..

Pau. També m'ho sembla.

Dev. Es capàs d'aipo y molt més.

En Pau te'n dara rahó.

Pau. Jo deya.

Rep. V'hont ho heu tret?

Dev. Ell ho sab de bona banda.

Pau. Bona, bona ho. (Estich fresch)

Rep. ¿Qui os ho ha dit?

Pau. Al Dev.

do que veig.
que al mon hi ha molta enveja.

y 's menteix molt.

Pau-

Oh! es molt cert;

Y à n'ò mi tambe m'ho sembla
qu'és mentida.

Der-

En que quedem?

Pau-

Deu! Un dia à la botiga
un subjecte... Ya pot ser
lo que diu vostè, la enveja.

Der-

Donchs jo'n penso la mes mala,
perqui'm consta, ho se ben-bè.

Pau-

Ab son permis; santa nit.

y que's compongian... ja veu.

Der-

No hi ha composta possible.

Pau-

Voste, no sigui tant fereh.

Der-

¿que'm diràs à mi?

Jan

Perdoni:

estigam bons (do que costa
tenirne dos de contents!)

(Lluvia pe'l fondo)

Escena 13^a.

Dr. Bernat. Pepeta.

Dr. Quin auell fora mon jendre!

Pep. Potoi una mala volensa!

Dr. Es inutil ta defensa.

Pep. Vorehs per mi l'havia de pendre.
mentres no tingui mes probas.

Dev. Oby! mireu l'orgulloseta!
 Quina mana a qui repeta?
 També tens ideyas novas?

Rep. Vosté ja se'n va del test.

Dev. Y tu vas perdent la testa.

Rep. (obuy si qui estem de justa.)

Dev. Y ho repetesch, esta llest.

Mira: eix escrit titolat

(ben un perjudich.)

"Falsedades" hont se diuen
 cosas que sols las escriuen
 los que al diable se han donat.
 es den Benet, es ben seu.

ha sortit d'aquell cor seu.

Rep. No pot ser pas, jo no ho crech.

qu'en Bernat estima à deu.

Dev. - Obqui tens las initials.

Del seu nom; la B. y la L.

Rep. - Obipò no ho proba.

Dev. - La B.

Bernat, y la L. lasals.

Rep. - Si val aquesta raho.

que vostè l'ha fet puch dir.

Dev. - Que dius avè?

Rep. - És la que si.

B. Bernat y L. Cantó.

Dev. - Tuig d'aquí, pimplata, apanta
aquesta idea.

Rep. - d' mateix
puch dir d'ell.

Dev. Toucho per mes feip
vaig a ensenyarte una conta.

Rep. No ho pueh creure; ja l'hauria
conegut ab las paraulas.

Dev. No'n fassis cas! Son tant maulas
aquestos joves del dia...

(Quant en oi sent cantar a Ramona

(himne de Garibaldi))

Bu, Ramona, gran farsanta.

Escena II^a

Xis, Ramona.

Nam. Que s'ofereix, mi senyó?

Dev. Que tingues entes qu' això
Dins de ma casa no's canta,

si vobis que ab un cop no't baldi
ò no't engegui a frega.

Nam. Que te de particular?

Dev. Es l'himne de'n Garibaldi.

Nam. Ves a mi que se me'n dona!

Dev. Doncas molt mi importa a mi.
No sabo quies?

Nam. Pobre de mi!

No coneix la tal persona.

Dev. Es un home que va coix.

Nam. Això ray! Que prenguin bany

Dev. Oy! Està per es l'gat moix

Nam. ¿Y ell va fer aquesta cançó?

Dev. Ser ell 's feu la música.

Nam. Donchs vequí es molt rebonica.

Dev. Donchs Metja la trobo jo.

Y quant te vingui cantera

no la cantis, que t' donia...

Nam. Ya que ve aqueixa mania?

Dev. ¿Que n'has de fer tafanera?

Nam. ¿Si m'espapa?

Dev. ~~si~~ L'aturas.

Nam. Si no puch?

Dev. No ho cantis més!

(Diu oi.)

Nam. Es estrany, quant pels carrés

fius ho cantan las criaturas.

Escena 15^a

Repeta. Namona.

Rep-

Escolta.

Nam-

Xiqui.

Rep-

Be'n vas.

tot sequit baix à l'entrada.

Nam-

Y que hi faig baix ~~pl~~antada?

(Si passa'l meu bordegàs..)

Rep-

Esperas à n'en Benet.

que ha de venir dintre poch

y li dins..

Nam-

Quin trepitjoch

trobarà aquí el jove net!

Rep- Ser po mateix; li diràs
que a n'el pare l'han inflat.

Sam- O milló que s'ha esbotjat
y qu'ave ja arrufa el nas,
ab aipo d'aquet casori.

Rep- Com ho sabs!

Sam- Tot lo que han dit

de la cunya ho he sentit.

Com hi havia aquell desori!...

Rep- Digali donchs, que s'prepari
perque hi ha molta maró.

Sam- Y que li volen da un nó.
perque no diu escapulari

Rep- Digali, que li han piulat

las orellas à n'el pare,
de que es demòcrata.

Nam-

Yave?

quin nom mes entressat!
No'l sabré pas dir.

Rep-

En fi,

li dius, que corren mals vents.

Nam-

obigo prou.

Rep-

Nesten corrents

que ja torna.

(Ser o' à fr. 7a.)

(En aqueix moment sent

l'arrestada entre à la

ma etc.)

Escena 16^a.

Repeta Sr. Bernat.

Des.

(Dantli la carta)

Mira aquí.

Rep.

Oyám.

(Queda sorpreni)

Des.

¿Ja't sorpren la entrada?

Rep.

(Yo conech aquesta letra.)

Des.

Ja veurás si'l pots admetre.

si vots esser ben casada.

Rep.

(Juraria que l'ha escrita...)

Des.

Sembla que arrugas lo front

Rep.

(No hi ha més: es de'n Ramon,

ja no tinc ni mitja sospita.)

Ber. Vens com canta. Llegirpla alt,
que la vull torna a senti.

Rep. Donchs se t'hauria de llegir

Ber. Llegir, llegir.

Rep. No s'ho val.

Ber. Que dius?

Rep. Com tot es mentida.

Ber. Que sabs tu?

Rep. Conech l'escriu.

Ber. Xe qui es?

Rep. Tot desseguit
venria vosti qui l'ha urdida.

(Balsa per anover.)

Ber. Que vas a fer?

Raj-

Abuscar
una petita carteta.

Nam.

do senyo Benet.

(abonament.)

Ber.

petita
esperat. - Ja pot entrar.

=

Escena 14^a

Dits. Benet.

=

Ben.

Bonavit, y de salut,
com estan?

Ber.

Sense cap paera.

Ben. Me n'alegro.

Ben. Ya pots seure.

(Si ho porta escrit en la cava.)

Ben.

(Al Repeta que li porta
una cava.)

Sembla qu'està al punt de Dalt.

Rep. Des alerta ab las paraulas.

Rep. Veigaho per mi.

Ben.

Ya ets docto?

Ben. Ab borla y tot.

Ben.

Y ja plantas

botiga?

Ben.

Tot desseguit.

Ben.

Bens cap plit?

Ben.

ave per ave

un que vostè n'és lo jutge,
y tu n'és la pludjada.

Dev. Y vens à fé l'pediment?

Ben. Beols quia.

Dev. Y lo teu pare?

Ben. Ne desseguit.

Dev. Yo vull dir

si hi ve bi.

Ben. Pregunta estranya.

Vostè ho sab millor que jo,

que n'han parlat cent vegadas.

Dev. Be n'hem parlat. Y tu, digam,

(li vaig à probar la flaca.)

bre que vens d'allà baix...

Dev. (Ya hi entrem, Benet, preparat.)

Dev. Portaràs notícias frescas.

Ben. Y tal! Dellugan encave.

Dev. Com està l'mon?

Ben. Ben posat,

todo com sempre.

Dev. (L'ençada
si respous d'esta manera.)

(A Benet.)

Dev. No, home, vull dir.

Ben. Ah! parla

pe'l seu negoci? Las pèpas
estàn un piquet de baixa.

Dev. Vull dir... las cosas del dia.

Ben. Cosas, cosas... ni hi ha tantas.

Dev. Que no m'entens? La politica.

Ben. Es genero... qu'esta d'alta.

ter. Que se'n diu.

Ben. La veritat

no la tinc gaire tractada.

ter. No ho crech pas.

Ben. En bona fe.

ter. Un jove com tu. (Gran maula, obqui m ve a fe'l desentès.)

Ben. Soch un jove qu'ave d'planta del ofici y esta ademés en vigílias de casarse.

y ja sab qu'enamorats tant se'ls dona tres com quatre, que governi en Pau ó en Pere, que'l que volen es casara.

Ben. (Sera' bo per advocat.)

Rep.

(et Benet.)

(Escelato si acas no callas.)

Ben. Vaja que a mi no m'enceras,
chipo contaho a la criada,
o a n'algu que no t'conguí.

Ben. Doste m' tracta...

Ben.

Yoneas vaja;

perque entenguis... tot ho sí.

Ben.

Que es lo que sab?

Ben.

Cosas llargas.

Ben.

De mi?

Ben.

De tu; y que per cert
no t' fan molt favor.

Ben.

Alsa, alsa!

Ben. Que hi dius, Pepeta, ab aipo?

Dev. Que hi dius? Que t' dona carbassa.

Ben. Abipo, Pepeta, tenim?

Sep. No, senyo, no; que diu are?

Dev. Donchs jo li dono per tu,
ho tens entès?

Ben. ~~ve~~ ~~ca~~ ~~ant~~ ~~ca~~ abipo esaltre!

Dev. Ho donar la meua filla
à un baliga, balaga,
à un jove que va a n'ch clubs?

Ben. Senyor; si à vostè l'embaucan.

Dev. No m'enganya ningú à mi!

Ben. Ve bona fe hi gasta massa

Dev. Es di que ho prens a la fresca?

Ben. Com que veig que tant s'hi escalfa!

Dev. Y estás tu en que es mentida,
lo que t' dich.

Ben. Si. Dahi' obdegen trampa
que s'ha volgut divertir.

Dev. Y in dius serio que no tens
idees republicanas?

Ben. Y en qui las tinguis, que importa?

Dev. Senyal que ho ets, no ni erraba.
Esta vist; noya, no hi pensis;
y tu, mira per un altre.
Pleguem, pleguem.

(L'aireu.)

Escena 18^a

Xis, Ramon.

=

Ram-

Qui es aixo?

Se sent tot desde la escala!

¡Quin burgil!

Dev-

En mol bon punt

arriba senyo Ramon.

Ram-

Me n'alegro.

Dev-

Com hi ha mon

que'm tenen al cap de punt!

Ram-

Xorchs que té, senyo Bernat?

que no s'entenen?

Prou, prou.

Nam - Viquian, y que hi ha de nou
que sembla que està amoscât?

Per - Ja us enterenem!

Rep - Cosas d'ell!

no'n fassiv cas.

Nam - Que tenim?

Per - Segui y à veure si n'eixim
d'una vegada. Sò vell

Ben - (Y tapapicja.)

Per - Y la cosa

que no enteren...

Nam - La experiencia...

Per - Val mes que tota la ciencia.

Nam - Pero aquesta no hi fa nosa.

Si tot hi es va milló.

que la Metra..

Dev. - Abans valia.

Ve Metras d'avuy en dia
no se'n firi.

Nam. - Perquè no?

Senyo Bernat, vostè veu
l' mon...

Dev. - És molt bona Metra.

Nam. - Jo no l' veig d'eixa manera.

Dev. - És dolent per tot arreu.

Nam. - No és potser tan pessimista.

Dev. - Sempre n' he estat.

Nam. - És més mal.

s'ha de ser un pich liberal.

Dev. - (Pataplum!)

Nam. Y progressista.

Ber. Qu'ha dit?

Rep. (La tenim armada.)

Nam. Sembla qu'aiço l'esborrona

Ber. Progressista? A tret de fona

Nam. Donchs a tret d'escupinada
ave'n té un.

Ber. Yo progressi

d'hauria fet ben fresca!

Progressista?

Ber. (Quina gresca!)

Nam. Qu'es del partit dels darrers?

Ber. Que vol dir?

Nam. D'aquets que van
quatre cents anys endarrera.

Dev. Quatre cents! obipò es fríolera:

Loch del temps del pare Abdan.

Nam. Si qui estem enderrerits.

Tumerruhi un. - Que no'n gasta?

(Dentozim quum)

Dev. Si vol un polbo?

(Tercu laupm.)

Nam. obipò basta,

per coneixe bé' ls partits.

Dev. Progresista, sí que polba,

y absolutisme que fuma.

Nam. Si acas fuma, també ensuma,

y porta elástichs de molba.

Dev. Permittim; voste' va errat,

que no fa 'l partit aipò

Nam. Paja si el fa. Com que jo
no ho tingues ben observat.

Vostè es mol nec.

Ben. Ho seré

fins à la mort si à Deu plau.

Pep. Vamós, posemhi la pau.

Ben. Y parlem del que convé.

Ben. Ja n' parlarem.

Nam. Donchs no es
d'aquet sigle?

Ben. Per ma pena.

Nam. Donchs vostè mira à la esquena?

Ben. Miro l' que m'agrada mes:

y vostè miri endavant.

Ben. Per tot es bo donà vistas.

Nam- " Qui endavant "

Ber- Se'ls progresistas
no s'ha fet aquest refran.

Nam- Y que hi troba a l'antigo
que'l tinga tan encantat?

Ber- Que hi trobo? Ho sabrà aviat,
que'l mon anoba milló.

Nam- Oy tal; lo poble era un such,
que n' feyan lo que volian.

Ber- Y are entllustrat l'engalian
y lo deipan sense such.

Nam- Avans era un pobre anyell.

Ber- Y are no passa de pay

Nam- Tan libre com are may

Ber- Seró li llevan la pell.

Nonn. - Mes ore també disfruta
dels bens de la distracció.
No fa noy?

Der. - *spiritus in adon* (cb. Ben.)
Ab tot y aipò
li deixan la boca aiputa.

Ben. - Escoltim; avans y are
be's deuen casa ls soltes?

Nonn. - Sempre ho dich; vicia l'pogres

Ben. - Que no n'hi ha prou encare?

Nonn. - Es que no 'm puch conteni
al veure un oseruantista.

Der. - Y jo al veure un progresista
ja m'puja la mosca aquí.

Nonn. - Tant si vol com si no vol.

lo progrès haurà de caure,
que tot lo vell ja va caure.

Des- Touchs haurà de fer bon sol
quant jo sigui partidari
d'aquet partit.

Nam- Hoirà.

Des- Ben me'n requart.

Nam- Pues demà
li farè portar un diari.

Des- Diaris? Mal foeh los even
que ja m'atenen la sanch cuyta

Des- (No'n dich res d'aquieixa truyta
que li han moqt.) Touchs que sem?

Des- Son uns plagas.

Nam- Perquè l'heu.

aquet mal nom!

Res- Ser ningü.

perquè jo parlo en comú.

Nam- Ho té un dir mal ofensiu.

Res- Senyal que vostè es confvare.

Nam- Vostè'm dona la candela.

Res- oblo que diu ja revela

que del seu fill es ben pare.

Nam- Qui parra!

Res- Senyor! no parro.

Rep- Venhen hont y van a parà

Nam- Explicacions.

Res- Lastindrà,

y que s'acabi aquest marro.

Nam- No vull embuts, parlem clà

Ber. Sent lo pare progressista,
lo fill...

Ber. Es cosa ben vista,
ha de ser republica.

(Abironia)

Ber. Ho sent?

Nam. Que dir?

Ber. No ha caigut
vostè en eixa conseqüencia?

Ber. Y ell se'n mofa! La paciència
se m'acaba. Està romput.

Nam. Explicacions. - Yes veritat.

Berut?

Ber. Qui! Fassi'ls ulls grossos.

Nam. Republica?

Ben.

Al moll dels ossos.

Man.

Vigas.

Rep.

No ho cregui.

Per.

Es probat.

Y l' pagrés vagi contant.

Man.

Si, senyò; no me'n desdich.

Escena 19^a.

Vits, Joseph.

Rep.

Gracias à Deu.

Jos.

Juan ho dich!

que ls partits may s'entendran.

Si passa un de policia
 ls agafa: y quin evidar!
 Si aixis ho han d'arreglar
 aquesta's queda pertia.
 y en Benet sera solte
 y jo no hauré cap profit.

Nam. Conech qu'es del meu partit.

Jo. Leyemhi y jo ho compondre.

Nam. Cà! Bens de compondre tu!

Nam. Són la remora de tot,

intransigentz.

Nam. Aquest mot

se'l pot quedà.

Jo. Totes hi,

que si faò no fa tots dos.

en aipò os las deu de benas.

Ben. Pitjò que un parell de donas
s'han barallat.

Yos. ~~estranys~~ Gat y gos:

Detraqui 'ls partits d'espanya;
en movent la cúa l'un

l'altre s'estarrufa al punt.

Ben. Y, Joseph, aipò t'estranya?

Yos. Y lo més bonich del cas

es, que dos pares que van
per casa 'ls fills, lo que fan
- en lloch de mirà be'l pas -

y sospesar be las cosas
perquè té quatre bemoles
aipò d'un casament....

Des.

Y molts

que'n te, no tot son rosas.

Des.

Sab molt de tira pampadas.

(et lep.)

Yo.

Serpo mateix: y veniu

y de cistella os sortiu,

y os enquequen parauladas,

y os puja la mosca al nas,

y d'aixó y d'allo parlien,

y del milló os obiden.

Des.

Yo no dono a torse l'bras,

a ningú, a cap liberal.

Des.

Preisament d'aixó in queipo.

Des.

Quan m'hi poss no nu'n deipo.

Lo que tinc aquí ho dich alt.

Nam - Senyor Bernat, no s'hi causi
que a mi no m'convertira.

Dev - Molt bon profit li farà
lo progrès.

Nam - Elles que ser ranci.

Dev - Ya hi tornem?

Dev - Quant callarà?

Dev - De ranci, deu nosendo.

Nam - No més que l'vi.

Dev - Sunt rodo.

O sino no us entendrem.

Perque heu vingut? Deu qui

que ja heu perdut la memoria.

De tota vostre evidoria

que n'heu tret? que cada hi

ab la seva s'ha quedat.

Ner. Y ningú'm treura d'aquí.

Dos. Home, calla, y deipem dir.

Nam. Retrogrado y amarrat,

es tot hi.

Aboca,

Dos. Andada, andada!

Es qui'es cas! Esten venyint
y aquestos s'estan florint.

Rep. Esperant que'ns toqui tanta,

Dos. Si acas no'm deipem parlar.

Y ligo, y me'n vaig.

Rep. No se'n vagi.

Nam. Yo li dono l'meu sufraqi.

Dos. (etipó no ho pueh rosegat.)

Nam. Xiqui.

Hos. Aviat ho tindrà dit,

si rinqü in pren la paraula.

Namona. *(Vinde l'fons)*

Senyó, la sopa es a taula.

Ner. Ya venim tot desseguit

Hos. Boncho de pressa. Com estem?

Ner. Uligat caps?

Ner. Y de qui!

Hos. Del casament.

Nam. No hi ha ri.

Hos. He, vaja ja ho compondrém

Ner. ob veure com lligas caps.

sent aquest republicà?

Nam. obipó no pot ser.

Yos.

Bah! bah!

Si no hi ha res.

Ber.

Com ho sabo?

Yos.

Com te fan beure à galet!

Ber.

La carta vaig à busca.

(lenoi.)

Escena 20^a

Xits meus Pepeta.

=

Ber.

Pero jo 't puch ensenyar...

Yos.

La carta d'aquell pimplet

de'n Ramon?

Her-

Ve qui vols dir?

Yos-

O aquell jove botigué
que repassa aquet carré
cent vegadas.

Her-

Vetaqui

perque'm mira de reull.

Yos-

Y s'ha pensat lo pimplot
qu'envianthe aqueix paperot
m'avia aquí un gros embull.

Her-

Y desfeya'l casament
dient que aquet era un cap vert.
Si'l trobo!...

Her-

Ho sabs de cert?

Yos-

ell ho ha dit un parent seu.
¿qui va que hi falta la firma?

Escena última.

Vís. Pepeta.

Pep-

(Donant una carta a son pare)

Miri à veure si s'avi.

la Letra.

Ber-

Fins lo papè.

la rubrica... això ho confirma.

Al dono.

Yos-

Y donchs tu t'ho eveyas.

Sembla impossible que siguis
tant flúip!

Ber-

Home, no estiguis

previnquit.

Yos-

Pero no vejas
qu'era un anònim?

Her-

Be, bè!

no'n parlem.

Yos-

Obre ja tens,

lo cap lligat. y 'ls intents
d'aquestos ja sabs també.

Her-

Tenck un cap com un tabal.

Yos-

Vaja; sortim-ne aviat.

Her-

Vinga un si y està acabat.

Her-

Es dir que no ets liberal?

Ham-

obipò si.

Yos-

Gornentü, bö!

Sou capassos d'apurar

à un zant. Seipen estar
la politica à recò.

quant se tractan certas cosas,
ho has d'entendre, Bernat;

perque tens tan arrelat

lo vici que quant t'hi posas..

Ber. De, Joseph no in sermonis,
que ja estich amohinat.

Ben. Donchs sortinne d'un plegat.

Jos. Qu'es bon piot, no'n basqueijis
y la Pepa li pots dar
zens cap temer.

Ber. Donchs en fi,
que's casin; pro ha de advertir

(et Narvon)

que no la fassi tornar
progresista.

Yos- El donas bò;

ves si la noya estarà
per política!...

sey- Està clà!

oltre seyna tindré jo.

Des- Donchs demà ho acabarem.

Si volen venir à sopà.

(el Desit y Namur)

Des- Gracias; d'aquí à demà.

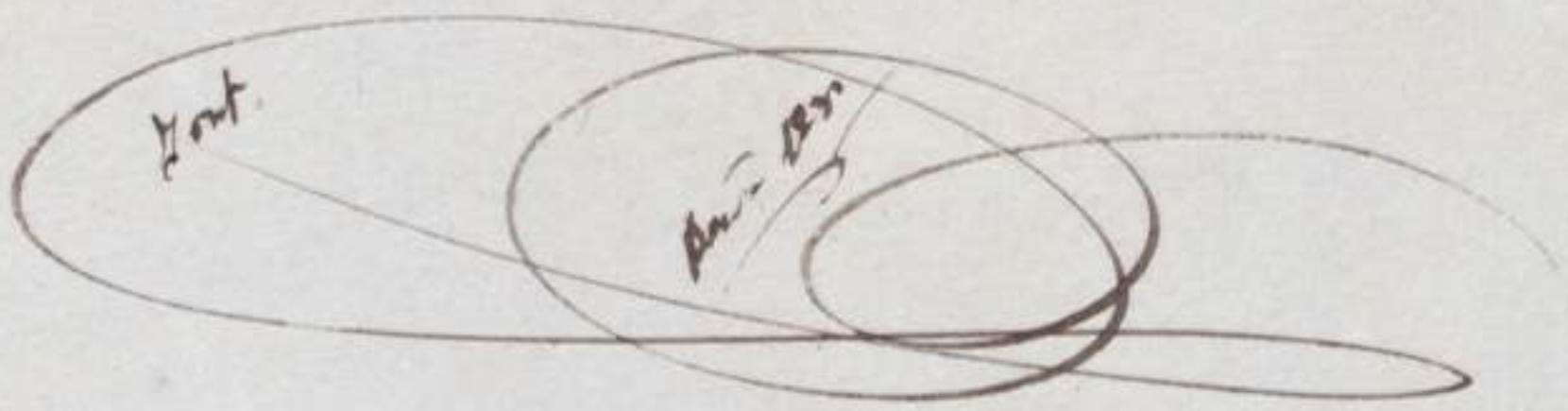
Yos- Sen vulgui que no hi tornem.

perquè lo que fem ja passa
de mida, y casi niapura.

Es ben cert que la mesura

es bona entre poeh y massa.

Account of the ...

...

...

...